

TP + TTP

TELESNE POSTIHNUTÍ + *TOLERANCIA, POMOC*

1/2022

ROČNÍK
XXVII

ČASOPIS SLOVENSKÉHO ZVÄZU
TELESNE POSTIHNUTÝCH

PARKOVANIE

Aktivity RC SZTP

Zo života organizácií

9 771336 072018 01

ROK 2022 – EURÓPSKY ROK MLÁDEŽE

Európska komisia, Európsky parlament a Rada dosiahli dohodu, že rok 2022 vyhlásia za Európsky rok mládeže.

Počas celého roka 2022 Komisia bude koordinovať širokú škálu činností v úzkej spolupráci s Európskym parlamentom, členskými štátmi, regionálnymi a miestnymi orgánmi, mládežníckymi organizáciami a samotnými mladými ľuďmi. Iniciatívy Európskeho roku mládeže získajú podporu vo výške 8 miliónov eur z programu Erasmus+ a Európskeho zboru solidarity. K dosiahnutiu cieľov a činností tohto európskeho roka výrazne prispievajú aj ďalšie programy a nástroje EÚ. Mladí Európania budú mať veľa príležitostí získať vedomosti, zručnosti a kompetencie na podporu ich profesionálneho rozvoja a podieľať sa ako občania na formovaní budúcnosti Európy.

S cieľom oceniť, podporiť a zapojiť mladých ľudí do všetkých oblastí budú v Európskom roku mládeže sledovať štyri ciele:

- obnoviť dobré vyhliadky pre mladých ľudí, najmä napraviť

negatívne účinky pandémie COVID-19, ktoré ich zasiahla, a ukázať príležitosti, ktoré zelená a digitálna transformácia a iné politiky EÚ ponúkajú mladým ľuďom a spoločnosti ako celku,

- pomáhať mladým ľuďom, najmä tým, ktorí majú menej príležitostí, pochádzajúcich z rôzneho znevýhodneného prostredia alebo patriacich k mimoriadne zraniteľným a marginalizovaným sociálnym skupinám, získať primerané znalosti a kompetencie (napríklad prostredníctvom práce s mladými ľuďmi), aby sa mohli stať aktívnymi a angažovanými občanmi, inšpirovaný európskym pocitom spolupatričnosti,
- pomáhať mladým ľuďom dozvedieť sa viac o rôznych príležitostiach, ktoré majú k dispozícii, a aktívne podporovať ich príležitosti na úrovni EÚ, národnej, regionálnej a miestnej úrovni s cieľom podporiť ich osobný, sociálny a profesionálny rozvoj a ekonomickú situáciu,
- začlenenie mládežníckej politiky do všetkých príslušných politík Únie v súlade so stratégiou

EÚ pre mládež na roky 2019 – 2027 s cieľom podporiť začlenenie hľadiska mládeže do tvorby politiky na všetkých úrovniach.

Všetky tieto činnosti a príležitosti na zapojenie by sa mali mať trvalý vplyv a mali by byť výsledkom, ktorý bude trvať dlho po roku 2022. Zatiaľ čo existujúce programy EÚ pre mládež, ako je Erasmus+ a Európsky zbor solidarity, budú samozrejme zohrávať kľúčovú úlohu pri implementácii a financovaní akcií, Európsky rok mládeže je navrhnutý tak, aby bol medziodvetvový a staval na všetkých politikách EÚ.

Očakáva sa, že počas Európskeho roka bude spustených niekoľko hlavných iniciatív pokrývajúcich rôzne oblasti politiky, napríklad nová iniciatíva ALMA (nový program EÚ na pomoc mladým ľuďom nájsť si prácu v zahraničí).

Zdroj: european-union.europa.eu

ČAROVNÉ OBDOBIE VEĽKEJ NOCI

*Milí priatelia,
máme tu ročné obdobie, ktoré je spájané s čarouným znovuzrozením prírody, inak povedané – so začiatkom nového života. Sledujeme a prežívame toto obdobie rok čo rok, a predsa nás vždy a znovu fascinuje a očari svojim optimizmom, radostou a ohňostrojom farieb. Neviem, či budete so mnou súhlasiť, ale pre mňa jar je najkrajším ročným obdobím.*

A najkrajším sviatkom tohto obdobia je nepochybne Veľká noc – symbol pokory, nádeje a začiatok niečoho nového. S Veľkou nocou ruka v ruku idú rodinné stretnutia, posedenia okolo sviatočného stola, kde má svoje miesto okrem nás pohoda, veselosť a vedomie, že kedykoľvek pri tomto stole nájdeme svoje miesto. To všetko zdokonalia staré ľudové tradície.

Tradície sú v každom regióne iné a majú svoje špecifiká. Ale všetky majú jedno spoločné – usade prevláda radosť a príjemná rodinná atmosféra, pretkaná tradíciami. Zaželajme si niečo pekné spoločne aj do našich domovov.

*Keď jarné kvety kvitnú a slnko teplo hreje,
tak príroda svoju náruč každému praje.*

Už sa blížia sviatky jari, tešia sa veľkí i malí.

Dievky zas len báť sa budú, svoje šaty sušiť budú.

Takáto je Veľká Noc, tá má svoju čarounú moc.

Želám Vám, aby ste ich prežili kľadne v zdraví, v harmónii, v láske a nabrali mnoho pozitívnej energie do ďalšieho obdobia.

Mgr. Olga Bohuslavová

ŠTATISTIKA ČLENOV SZTP K 31.12.2021

kraj	spolu	do 15 rokov	do 18 rokov	do 35 rokov	do 50 rokov	do 60 rokov	nad 60 rokov
Bratislava	2 384	2	3	23	94	291	1 971
Nitra	2 208	37	11	103	145	365	1 547
Trnava	1 770	5	3	38	104	165	1 455
B.Bystrica	1 277	0	0	8	53	177	1 039
Trenčín	1 205	12	12	30	78	143	930
Žilina	1 682	6	35	104	146	303	1 088
Prešov	1 518	9	9	83	192	308	917
Košice	1 235	0	2	16	67	223	927
POLIO	155	0	0	1	2	8	144
RŠO ĽTP	560	0	0	39	135	190	196
spolu	13 994	71	75	445	1 016	2 173	10 214

Na základe odovzdaných štatistických výkazov spracovala Mgr. Bohuslavová

PARKOVANIE

V súvislosti so zavádzaním novej parkovacej politiky v jednotlivých mestách sa naši predsedovia Krajských centier obrátili na referáty mobility. Ich odpovede uvádzame:

BRATISLAVA, HLAVNÉ MESTO SR

V spojitosti so zavádzaním celomestskej parkovacej politiky zatiaľ v prvých troch zaregulovaných zónach (Krasňany, Tehelné pole a Dvory IV), ku ktorým v blízkej budúcnosti pribudne ďalšia v Ružinove, sme pre ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím (t.j. držiteľov parkovacieho preukazu FO so zdravotným postihnutím) vyznačili nové vyhradené miesta, ktoré budú univerzálne použiteľné všetkými držiteľmi preukazu FO so zdravotným postihnutím bez viazania na EČV, ide teda o všeobecné ŤZP miesta na bezplatné využitie. Našou snahou aj do budúcnosti je vyhradzovanie viac všeobecných ŤZP parkovacích miest tam, kde je to potrebné, ako napr. pred verejnými inštitúciami či inými verejnými objektami. Navyše, ak sa ŤZP osoby registrujú do

systému cez stránku www.paas.sk, získajú pre vlastné vozidlo 90 % zľavu z hodinovej sadzby v prípade, ak by museli zaparkovať na spoplatnenom mieste, lebo miesta vyhradené pre ŤZP v danej lokalite by boli obsadené.

Vyhradené miesta pre ŤZP na konkrétne EČV sa nerušia. Kontrolu vyhradených parkovacích miest pre ŤZP v Bratislave viazaných na konkrétne EČV (kedy osoba musí byť držiteľom parkovacieho preukazu pre osoby s ŤZP a mať trvalý pobyt v mieste, kde o miesto žiada a taktiež dokladuje kópiu osvedčenia o vozidle, aby sme vedeli, že vozidlo vlastní on alebo jeho príbuzný) vykonávame priebežne, čím chceme zabezpečiť vylúčeniu neplatných parkovacích miest ŤZP na EČV, ktoré zvyknú byť zneužívané inými vodičmi. Za takéto miesto platí užívateľ s ŤZP preukazom daň podľa VZN.

M.Č. BRATISLAVA PETRŽALKA

Slovenský zväz telesne postihnutých, Republikové centrum so sídlom na Ševčenkovej 19 v Petržalke sa obrátilo e-mailom na Kanceláriu starostu - referát

mobility so žiadosťou o informáciu týkajúcu sa Petržalského parkovacieho systému. Tu sú odpovede na naše otázky:

V zmysle vašich otázok Vám posielam nasledujúce odpovede. Odpovede sa ale týkajú Petržalského parkovacieho systému (PPS), ktorého podmienky platia na všetkých regulovaných parkoviskách označených zvislým a vodorovným dopravným značením. Netýkajú sa lokality Dvory, kde je prevádzkovateľom parkovacieho systému Magistrát hl. mesta SR Bratislavy.

Našími klientmi sú občania s ťažkým telesným postihnutím, ktorí k svojej mobilite používajú osobné motorové vozidlo a sú držiteľmi parkovacieho preukazu. Trvalý pobyt majú v Bratislave v rôznych mestských častiach alebo sú z iných okresov Slovenska. Akú povinnosť majú pri zaparkovaní svojho vozidla na území Petržalky, kde má sídlo naše občianske združenie t.j. Ševčenkova 19?

Úplne rovnakú ako všetci ostatní. Petržalský parkovací systém je systém rezidenčného parkovania, kde na regulovaných parkoviskách označených zvislou

dopravnou značkou a modrými čiarami môžu zaparkovať len schválené vozidlá rezidentov a návštevy s povolením MČ Bratislava-Petržalka. Návštevy sú definované dokumentom s názvom Zásady parkovania v zóne regulovaného parkovania vydané starostom MČ Bratislava-Petržalka Ing. Jánom Hrčkom, platné od 1. 10. 2021. V nich sa uvádza, že na regulovaných parkoviskách viete zaparkovať ako návšteva v pracovných dňoch od 7:00 do 18:00 za použitia aplikácie URBI a počas víkendov od piatku 7:00 do nedele 18:00. V iných časoch môže návšteva parkovať na regulovaných parkoviskách len ak využije návštevné hodiny konkrétneho schváleného rezidenta, ktoré sa mu odpočítajú z balíka hodín, ktorý mu bol pridelený. Rovnako to treba zaznamenať v aplikácii URBI.

Plánuje sa rušenie vyhradených parkovacích miest na konkrétne ŠPZ?

Rušenie vyhradených miest sa momentálne neplánuje. Plánujú sa však zaviesť nové pravidlá, najmä pri prideľovaní, alebo výbere konkrétneho parkovacieho miesta, rovnako aj pri rušení. Veľakrát sa nám totiž stáva, že mnohí obyvatelia sa z Petržalky odsťahujú, vyhradené miesto si nezrušia a tak je toto miesto na dlhé mesiace nevyužitá a nik iný tam nemôže zaparkovať. Chceli by sme s tým spraviť väčší poriadok. Rovnako je v pláne v niektorých lokalitách vyhradené miesta pozlúčovať do série parkovacích boxov. Na niektorých uliciach to vyzerať nie veľmi pekne, keď každé tretie miesto je vyhradené namiesto toho, aby išli v rade za sebou. Aj zbytočne veľa dopravných značiek, je od mnohých obyvateľov vnímané ako vizuálny smog.

Predsedníčka a ekonóm SZTP s trvalým pobytom mimo Bratislavy sú občania s ŤZP a majú parkovací preukaz. Do práce dochádzajú 2-3x týždenne v čase od 8.00-15.00 hod. Niektoré aktivity SZTP realizuje cez víkend od 8.00-16.00 hod. Aké povinnosti majú pri zaparkovaní svojho vozidla v sídle občianskeho združenia?

Ak parkujete na regulovanom parkovisku treba mať stiahnutú aplikáciu URBI vo svojom mobilnom telefóne a svoje vozidlo v nej zaregistrované. Následne pri každom zaparkovaní je dôležité označiť v aplikácii, na číslu ktorého konkrétneho parkovacieho miesta parkujete. Ak parkujete mimo regulovaného parkoviska, treba dodržiavať štandardné pravidlá cestnej premávky.

SYSTEM DOČASNÉHO PARKOVANIA V MESTE SENICA

V súlade so schváleným Všeobecne záväzným nariadením Mesta Senica č. 5 bol na miestnych komunikáciách vrátane parkovísk na území mesta zavedený od 1. 7. 2012 systém dočasného parkovania vozidiel. Dňa 11. novembra 2021 na 19. zasadnutí MsZ uznesením č. 19/2021/618 bolo schválené VZN č. 71 o podmienkach státi vozidiel na území mesta Senica, o dani za užívanie verejného priestranstva za trvalé parkovanie vozidiel na verejnom priestranstve a o dočasnom parkovaní motorových vozidiel na miestnych cestách, kto. Úseky miestnych komunikácií vymedzené na dočasné parkovanie vozidiel sú vyznačené príslušnými zvislými aj vodorovnými značkami, ktoré upozorňujú vodičov, že parkovanie vozidiel je možné len po zaplacení poplatku za dočasné parkovanie vozidiel.

Oprávnením na užívanie verejného priestranstva určeného na dočasné parkovanie vozidiel je viditeľné označenie vozidla parkovacím lístkom alebo parkovacou kartou alebo zaplatenie úhrady prostredníctvom SMS.

Cena parkovacieho lístka a úhrady prostredníctvom SMS služby za dočasné parkovanie vozidla na miestnych komunikáciách je 0,50 €/hodinu. Cena parkovacej karty za dočasné parkovanie vozidiel je 80 €/rok a 10 €/mesiac. Cena parkovacej karty pre obyvateľov s trvalým pobytom v meste Senica a vozidiel, ktorých držiteľia sú fyzické osoby oprávnené na podnikanie a právnické osoby, ktoré majú sídlo v meste Senica, je 20 €/rok a 5 €/mesiac. Cena parkovacej karty pre držiteľov vozidiel, ktorí majú trvalý pobyt v meste Senica a ako darcovia krvi získali striebornú, zlatú a diamantovú Jánskeho plaketu a pre držiteľov vozidiel, ktorí dovŕšili vek 70 rokov, je 10 €/rok a 5 €/mesiac.

Úhrada za dočasné parkovanie vozidiel na vymedzených úsekoch miestnych komunikácií sa neplatí v čase: piatok od 18.00 - pondelok do 6.00 h a v štátom uznané sviatky.

Ročné a mesačné parkovacie karty si môžu záujemcovia zakúpiť v pokladni Mestského úradu Senica a Turistickej informačnej kancelárii Infosen. Pri tomto je potrebné predložiť k nahliadnutiu občiansky preukaz a technický preukaz vozidla (resp. osvedčenie o evidencii vozidla). Údaje v technickom preukaze

musia súhlasiť s údajmi v občianskom preukaze.

Vodiči vozidiel prepravujúcich osoby, ktorým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vydal parkovací preukaz, môžu používať parkovacie miesta bez povinnosti úhrady za parkovanie, pričom vozidlo musí byť vyznačené parkovacím preukazom.

V prípade, že vozidlo bude používať parkovacie miesto krátkodobu, je možnosť uhradiť poplatok za dočasné parkovanie vozidiel prostredníctvom SMS. Cena parkovacieho lístka je 0,50 €/hodinu. Užívateľ parkovacieho miesta môže použiť telefón všetkých operátorov, pričom mu príde spätná SMS, potvrdzujúca zaplatenie. 10 minút pred uplynutím lehoty príde užívateľovi parkovacieho miesta upozorňujúca SMS. SMS sa posieľa na číslo 2200 (platí pre všetkých operátorov) v tvare SE A1 EČV (SE medzera A1 medzera evidenčné číslo vozidla).

Daňový doklad o zaplacení SMS za parkovanie si môžu daňovníci vytlačiť po prihlásení na web stránke <http://smslistky.sk/parking/public>. Ako prihlasovacie údaje použite svoje tel. číslo a kód z textu SMS, ktorou Vám bolo potvrdené parkovné.

AKO VYBAVIŤ PARKOVACIU KARTU NA ROK 2022

Zaregistrujte sa na datamesta.senica.sk a parkovaciu kartu vybavíte z pohodlia domova. Najväčšou zmenou je 365-dňová platnosť karty.

Senická radnica už vlni avizovala, že má ambíciu predaj parkovacích kariet pre občanov zjednodušiť a zrýchliť. Počas predchádzajúcich mesiacov pracovala na systéme, ktorý ich zaobstaranie umožní jednoduchšie a komfortnejšie. Parkovacie karty na dočasné parkovanie v meste Senica na rok 2022 si môžu občania od 1. decembra kúpiť z pohodlia domova, bez čakania v rade, bez obmedzenia úradnými hodinami, 24 hodín denne, 7 dní v týždni prostredníctvom portálu datamesta.senica.sk. Ďalšou novinkou je platnosť parkovacej karty, ktorá sa už nebude odvíjať od konca príslušného kalendárneho roka, ale ako ročná odo dňa zakúpenia. Túto zmenu prostredníctvom nového všeobecne záväzného nariadenia (VZN) schválilo senické mestské zastupiteľstvo 11. novembra 2021. Ďalšou zmenou je, že nové parkovacie karty na rok 2022 už nebudú mať fyzickú podobu napríklad nálepky, ale ostávajú len v elektronickej podobe zaregistrované v systémoch mesta. Odpadá teda povinnosť jej lepenia na

Vonkajší bazén – neodmysliteľná droga

AKTIVITY RŠO SZTP ASOCIÁCIE POLIO V SR V ROKU 2021

Naša RŠO SZTP Asociácia polio v SR aj napriek ťažkým protipandemicným opatreniam, ktoré nám neumožnili v roku 2020 uskutočniť plánované rekondičné pobyty, si to vynahradiť v roku 2021. Aj prvý polrok 2021 bol veľmi nepredvídávavý v tom, ako nás ešte protipandemicke opatrenia v našich plánoch obmedzia. Nevzdávali sme sa. Uskutočnili sa tri vydarené týždenné rekondičné pobyty. Prvý bol v hoteli Hviezda Dudince (aj keď sa termín od mája 2020 4x presúval) od 20. do 27. júna 2021, druhý v hoteli Park Hokovce od 8. do 15. augusta 2021 a tretí v hoteli Slovakia Trenčianske Teplice od 12. do 18. septembra 2021. Aj napriek chaotickým a veľmi prísny

Kačacie hody s kultúrnym programom

pandemicným opatreniam (nosenie rúšok, pri naberaní jedla používať jednorazové rukavice, dezinfekcia), ktoré boli pre nás doposiaľ neznáme, sme to úspešne zvládli. Vedenie hotelov ako aj obsluhujúci personál nám vychádzal maximálne v ústrety. Mali sme možnosť si zaspievať pri gitare, zakrepčiť pri živšej hudbe, ako aj občerstviť sa v hotelovej reštaurácii. Počasie počas pobytov nám vyšlo k maximálnej spokojnosti.

M u s í m e však povedať, že

nosným cieľom nás obrnárův boli rehabilitácie a najmä vodné procedúry v bazéne. Pohyb a znovu pohyb je pre naše telá skrátka to najpotrebnejšie a najmä v pokročilom veku, keď sa ozýva postpoliomyelitický syndróm. Aj v tejto oblasti sme boli plne uspokojení, veď priemerne denne sme mali tri procedúry a bazény bez obmedzenia.

Milí priatelia, tento rok má naša Asociácia polio v SR 30. výročie svojho vzniku. Sme veľmi radi, že zrušené pandemické opatrenia nám umožnia stretnúť sa v hojnom počte a spoločne osláviť toto výročie na predĺženom víkendovom pobyte v Trenčianskych Tepliciach. Podľa tohto čísla 30-ka nie je v živote veľa. Aj náš zdravotný stav sa po určitom čase začal zhoršovať. Príčinou bol aj pribúdajúci vek, opotrebovanie sa a samozrejme, dobehol nás postpoliomyelitický

syndróm. Zmenilo sa aj naše myslenie. Čím ďalej, tým viac sme cítili potrebu poradiť sa, ako bojovať s touto novou situáciou, zžáňali sme informácie a rady. A tu vznikla myšlienka založiť organizáciu, ktorá bude združovať ľudí postihnutých detskou obrnou – poliomyelitídou. Pri tejto príležitosti považujem za vhodné citovať slová prvého nášho predsedu PhDr. Jozefa Tlamku pri zakladaní Asociácie polio v SR: „Ide o to, aby ste mali pocit istoty, že je tu niekto, kto nám chce, vie a má snahu pomôcť v ďalšom živote... Záleží predovšetkým od vás, ako dokážete zúžitkovať informácie, ktoré vám poskytujeme.“ A súčasne pripomenúť aj ďalšie jeho krédo – zaviedol, že si vzájomne tykáme, bez ohľadu na vek tak, ako sa v úprimnej a priateľskej rodine patrí. A práve tieto slová a postoje nás členov v nemalej miere zomkli a urobili z nás, môžeme kludne

Posedenie v nádhernom prostredí pred hotelom Slovakia a Krym

povedať, pevnú rodinu obrnárův. Je to pre nás vhodný čas na zamyslenie sa, čo nám tie roky pre naše združenie obrnárův v našom živote priniesli, ako nás formovali, utužovali, vzájomne zväzovali a v nemalej miere, aký prospech nám priniesli. Veľmi

dobro sa človeku hovorí, keď vidí dosiahnuté vytýčené ciele, spokojných (aj menej spokojných) priateľov, ktorí sa snažia zúčastňovať našich podujatí tak, ako im to dovoľuje ich zdravotný stav. Veď za tých 30 rokov už len spomíname, že sme sa narodili v mladších rokoch (len aby sme mohli spomínať na mladosť) a nepripúšťali sme si svoj skutočne krásny vek. Tu je potrebné poďakovať sa za podporu všetkým našim členom i priaznivcom, rodinným príslušníkom, s ktorými sa delíme o svoje radosti i starosti.

Vo vynovenom hoteli Slovakia Trenčianske Teplice

Tu sme pred hotelom Park Hokovce v plnej paráde

A takto sa stretávame ako jedná rodina

Text a foto: Ing. Milan Dohun

NOVÉ SÍDLO KC SZTP ŽILINA A AKO SA CESTUJE MHD V ŽILINE

Od januára zmenilo krajské, ale i okresné centrum v Žiline, svoje sídlo. Kancelária je na ulici Spanyola 45. Zo železničnej stanice sa dostanete nasledovne:

Keď vyjdete zo staničnej budovy asi 30 m vpravo je autobusová zastávka. Odtiaľ ide trolejbus č. 3 a na štvrtej zastávke (Hurbanova, Polícia, Veľká okružná) Spanyola - nemocnica, vystúpite. Pokračujete asi 30 m v smere jazdy až k zvukovému semaforu. Prejdete na druhú stranu a pokračujete v smere. Po ľavej strane budete mať odbočku pre peších do nemocnice, potom tri stánky s oblečením. Za plotom už uvidíte sivo červenú jednoposchodovú budovu s balkónom, na ktorom je nápis Mediátor. Pôjdete povedľa plotu, na ktorom bude modrá reklama na krajčírstvo a tam zahnete do dvora, kde je vchod budovy. Kancelária je na prvom poschodí, bohužiaľ bez výťahu. V prípade, že prídete autobusom, prejdete okolo parkoviska pri autobusovej stanici, popred okresný súd a pred zdravotnou poisťovňou je autobusová zastávka. Nastúpíte na trolejbus č. 6 a veziete sa dve zastávky (Štefánikovo nám.) a Spanyola - nemocnica

a pokračujete tak, ako je uvedené vyššie. Úradné hodiny sú 2x týždenne - pondelok 11. - 15. a štvrtok 12. - 16. hod.

V meste Žilina cestujú mestskou hromadnou dopravou 70-roční zdarma i z celého Slovenska. V prípade, že má tento cestujúci preukaz OTŽP/S, sprievodca cestuje zadarmo. Musí mať pri sebe občiansky preukaz a preukaz OTŽP/S. Držiteľia tohto preukazu do 70 rokov si v automate alebo v stánku kúpi zľavný lístok za 0,60, ktorý platí 12 minút a 60-minútový 0,70 €. Sprievodca cestuje zdarma. Lístok sa dá zakúpiť aj pomocou SMS na číslo 1155. Cena je 1,30 € a platí 1 hodinu. Do autobusu alebo trolejbusu môžete nastúpiť, až keď dostanete potvrdzujúcu správu. Cestujúci si správu nechajú počas celej jazdy a pri kontrole je povinný ju ukázať. Pre cestujúcich bez preukazu je cena lístka 0,90 € na 12 min. a 1 € na hodinu. U vodiča sa lístok nedá kúpiť, neotvárajú sa prvé dvere pre pandemické opatrenia.

Marika Antalová

OZNÁMENIE

Republikové centrum SZTP pripravuje nasledovné aktivity pre svojich členov v roku 2022, na ktoré vás srdečne pozývame:

„Tak to vidíme my“ - výstava fotografií očami ľudí s telesným postihnutím, 5. ročník.

I. kolo sa bude konať v **Liptovskom Mikuláši, múzeum Čierny orol**. Otvorenie je naplánované **1. 6. 2022** o 9.30 hod. Výstava potrvá **do 22. 6. 2022**.

II. kolo výstavy je naplánované v **Bardejove, Hornošarišské múzeum** na **august 2022**. O presnom termíne vás budeme informovať.

„Svet, ako ho vidíme my“ - výstava výtvarných prác ľudí s telesným a ťažkým telesným postihnutím, 14. ročník

I. kolo výstavy sa bude konať v **Galérii mesta Humenné**. Slávnostné otvorenie je naplánované na **6. 6. 2022** a výstava potrvá **do 30. 6. 2022**
II. kolo je naplánované v **Dome kultúry Myjava** v termíne **8. 8.-22. 8. 2022**.

Medzinárodný deň osôb so zdravotným postihnutím sa bude konať v **Trebišove** v termíne **30. 6.-2. 7. 2022** v priestoroch **Spojenej internátnej školy**.

Tešíme sa na vás, RC SZTP

SIVÉ BOTASKY

Tešila som sa, že mi prišla dlhoročná priateľka z Bystrice. Keď sa dozvedela, že občas „dobrovoľníčim“, zistovala ako môže pomôcť. Naložili sme jej auto ešte ďalšími vecami a odviezli ich tam, kde bolo treba. Do veľkej telocvične plnej matracov, žien, detí a starkých.

Opýtala som sa: „Čo ešte treba?“

Z diaľky bolo počuť: „Prosím, topánky č. 37 nemáte?“

Utekám za Evkou a pýtam sa jej, akú má nohu. Nie, nemusíme si nič hovoriť. Vraciam sa pre našu Ukrajinku a ideme do obchodu. Mlčí celú cestu, akoby sa bála. Aj v obchode mlčky prechádza okolo regálov a čaká, ktoré jej určíme. Jeden z regálov, na ktorom sú maskáčové tenisky, obíde so slovami: „Vajnu nechoču“... Stisne ma v hrudi a potláčam slzy. Nakoniec si vyberie, pridáme ponožky a odchádzame. Pri ubytovni sa lúčime. Usmieva sa trochu, ale predsa. Venovali sme jej trochu svojho času...

Všetci prežívame konflikt medzi Ruskom a brániacou sa Ukrajinou po svojom. A povedzme si, mnohým to je jedno, veď máme dosť svojich starostí. Kolkí neveria tomu, čo vidia a počujú, veď niekto povedal, že to je „úplne inak“. Mnohí sami nemajú alebo majú málo, tak prečo tí príšenci dostanú zadarmo? Stačí. Každý by mohol povedať a povedzme si poriadne nahlas „prečo nie?“

Kolkí z nás ale videli, zastavili sa a pomohli, či pomáhajú mlčky, unavene, s očami plnými slz.

Nejde o chválu, ide o človečinu. Ako odmenu dostanete späť úsmev, niekedy poďakovanie. A pochopíte, čo je to nemať nič... Veď z domu, ktorý ste postavili, je zburanisko, peniaze, ktoré ste si stihli vybrať, vám nikde nevymenia a jediným topánkam sa odlepuje podrážka...

Prežívame pôst, moji milí... Tak: Jedny druhých bremená znášajme...

*Zlatica Lichvarčíková
členka ZO č. 34 SZTP Košice*

ZO ŽIVOTA ORGANIZÁCIÍ

ZO SZTP KÚTY – VYDANÁ KNIHA

Rada by som vám predstavila členku RSZTP č. 300 Kúty Žanetu Létalovú, ktorá vydala knihu Ako ubehol rok od mozgovej príhody.

Úryvok z knihy:

TÝŽDEŇ PRED MOZGOVOU PRÍHODOU

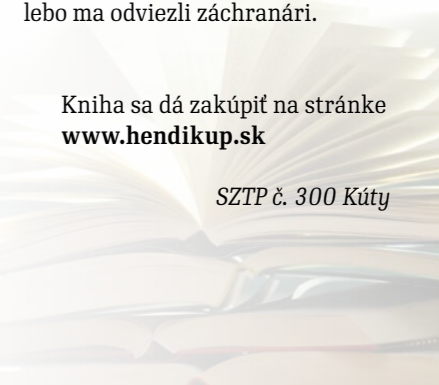
Pani Žaneta Létalová je členkou organizácie od roku 2014, po operácii stabilizácie chrbtice. Je matkou dvoch dospelých synov. Vyučená v odbore krajčírka. Nikdy sa nepodlieha negatívnym myšlienkam a preto svoje pocity dala na papier.

Asi týždeň som sa cítila unavená, padali mi vlasy a bola som často zadýchaná, ledva som prešla pár krokov. Bola som u lekárky na vyšetrení a nič mi nezistila. Urobila aj snímok pľúc, ten bol čistý.

Poslala ma domov a pri zhoršení stavu mám prísť povedala. No už som neprišla, lebo ma odviezli záchranári.

Kniha sa dá zakúpiť na stránke www.hendikup.sk

SZTP č. 300 Kúty

ZASADNUTIE OKRESNEJ RADY SZTP V ČADCI

Dňa 12. januára 2022 sa v Kultúrnom dome v Čadci stretli predsedovia Základných organizácií Slovenského zväzu telesne postihnutých (SZTP) z okresu Čadca. Zasadnutie sa nieslo za dodržania opatrení, ktoré vydal hlavný hygienik SR.

Dnešná doba je pre nás, zdravotne postihnutých ťažká, KORONAVÍRUS nám stiahol úsmev z tváre. Keď sa chceme stretávať so svojimi členmi, organizovať spoločné podujatia, musíme byť opatrní. Vystihnúť si pre seba tu správnu chvíľu. Nehovoriac o organizovaní okresných podujatí. V minulosti, pred pandemiou sme sa stretávali na akciách, ako sú: športové hry, stretnutia detí - rodičov - starých rodičov pod Hríbom na Rakovej, stretnutie detí s Mikulášom v kultúrnom dome v Čadci a pod. Ale čo je smutné, sú hlásenia z každej základnej organizácie o úmrtí členov, svojich blízkych a priateľov, s ktorými sme sa kedysi stretávali pri svojich podujatiach.

Stretnutie sa nieslo v emotívnom duchu. Konečne prišiel čas, aby sme sa stretli, každý si povedal o svojich starostiach, trápeniach a plánoch, čo ideme robiť v našich

organizáciach, keď nám Covid „dovolí“. Naši členovia si to zaslúžia. Sú to naši milí ľudia, ľudia s krásnym a úprimným úsmevom na tvári, s otvoreným srdiečkom, ľudia s mozoľnatými rukami... V tomto období (január - marec) sú naplánované výročné schôdze v našich základných organizáciách v okrese Čadca. Verím, že budú prebiehať za prítomnosti členov v hojnom počte a s programom podujatí tak, aby členom sa objavil úsmev na tvári a spokojnosť. Aby sme zabudli na utrpenie a bôľ z minulosti a videli na konci tunela svetlo. Aby opäť naši susedia, priatelia, predstavitelia samosprávy v jednotlivých obciach a mestách v pôsobnosti našich základných organizácií videli, že opäť ožívajú naše organizácie že sa vracia život...

V závere vyslovujem úprimné ďakujem starostom obcí, primátorom miest v pôsobnosti našich základných organizácií, okresným mediám, nášmu časopisu TP+TP ale i časopisu Tretí vek, všetkým predsedom, členom výboru ZO SZTP ako aj všetkým dobrovoľníkom, ktorí prispeli a prispievajú k dosiahnutiu našich výsledkov i v tomto ťažkom období. Svojou prácou dokazujete, že to, čo robíte pre telesne a zdravotne postihnutých občanov v rámci obcí a miest, má zmysel. **VELKÉ ĎAKUJEME!**

*Josef Krivánek
predseda Okresného centra
Slovenského zväzu telesne postihnutých
v Čadci*

HODNOTIACA SCHÔDZA ZO SZTP OŠČADNICA

Rok 2021 sa začal rôznymi opatreniami, ktorými sme sa museli riadiť, aby sme chránili seba, svojich blízkych, ale aj našich členov. Bežné stretávanie našich členov bolo obmedzené a tak sme sa snažili kontaktovať sa aspoň telefonicky, prostredníctvom internetu alebo FB. Každý rok v mesiacoch január - marec sa zvykli konať výročné členské schôdze, lenže zrazu bola situácia iná a tieto stretnutia sa preto konali v prírode. No dnes môžeme konštatovať, že po uvoľnení situácie sme mohli 13. marca 2022 uskutočniť za účasti 100 členov Výročnú schôdzu Slovenského zväzu telesne postihnutých a Jednoty dôchodcov Slovenska v Oščadnici a zhodnotiť celoročnú prácu našej organizácie za rok 2021.

Počas hodnotiacej schôdzy pi príležitosti MDŽ naše členky obdržali k sviatku veľké ĎAKUJEM v podbe sladkostí, smozrejme i muži pre svoje manželky. A obdržali sme vďaka Ministerstvu vnútra SR v rámci ochrany života a zdravia našich členov reflexné pásky, začo im ďakujeme.

Privítali sme medzi sebou i predsedníčku OO JDS v Čadci Mgr. Margitu Ďurišovou. Priaznivé podmienky, čo sa týka počasia, nám umožnili zorganizovať dňa 12. júna vrámci základnej organizácie 9.ročník športových hier osôb so zdravotným postihnutím a seniorov za účasti 115 členov. Súťažilo sa v 5 disciplínach muži, ženy a deti. Ďakujeme za finančnú podporu obce Oščadnica, VÚC Žilina a 101 Drogerie. ĎAKUJEME!

V mesiaci august sme sa zúčastnili Pútnického zájazdu Fatimská sobota - Staré Hory, kde sme túto púť venovali za naše rodiny ale v modlitbách sme si spomenuli i na našich členov, ktorí nás opustili do nebička počas COVIDU. Na spiatocnej ceste sme pookriali v Aqparku Turčianské Teplice a pozreli sme si i históriu mesta. Už 15 rokov organizujeme benefičné koncerty „Od srdca k srdcu“, kde z dobrovoľného vstupného časť finančných prostriedkov sme venovali zdravotne postihnutým deťom a sociálne odkázaným rodinám. Počas 14. ročníka sme zakúpili pre našich občanov DEFIBRILÁTOR, ktorý slúži na ochranu života a zdravia. A výťažok z 15. ročníka sme darovali na pomoc pre Moravu - obci, ktorá bola postihnutá tornádom a časť bola venovaná zdravotne postihnutej rodine. Tradične každý rok si pripomíname i Mesiac úcty k starším - stretnutie s jubilantmi. V roku 2021 sme mali 31 jubilantov, v KD sme uskutočnili toto krásne podujatie za úzkej spolupráci nášho

starostu Ing. Mariána Plevku a finančnej pomoci VÚC ŽSK. ĎAKUJEME! V programe vystúpil významný spevák-komik Štefan Hruštinec. ĎAKUJEME!

Naši členovia sa zúčastňovali i družobných podujatí, ktoré organizovali OC SZTP v Dolnom Kubíne a ZO SZTP Zborov nad Bystricou, napr. rekondično-rehabilitačných pobytov v zariadení Kúpele Piešťany, Kúpele Nimnica, Tatranská Lomnica... Touto cestou ĎAKUJEME Obecnému úradu v našej obci a zvlášť starostovi obce Ing. Marianovi Plevkovi za jeho pomoc pre našu organizáciu. ĎAKUJEME!

Dnešná doba nás všetkých obmedzuje a najhorší je pocit osamelosti, ktorý často vedie k depresii. Preto nezabúdajme na starú dobrú zásadu, že človek je tvor spoločenský a nechce byť sám. Strieda sa rok s rokom, menia sa naše sny, túžby, názory a požiadavky na život... ale nikdy

nemeníme svoju rodinu a priateľov. Preto želim Vám, naši členovia v tomto roku „2022“, aby boli súčasťou vašich životov len správni ľudia, na ktorých sa budete môcť spoľahnúť a ktorí budú pri vás stáť vždy, keď ich budete potrebovať.

V tomto roku k 1. 1. 2022 máme 125 členov a týmto našim členom chcem z celého srdca poďakovať za disciplinovaný prístup a správanie na jednotlivých podujatiach. VEĽKÉ ĎAKUJEM patrí členom výboru, ktorí svojou pomocou pomáhali organizovať podujatia i na úkor svojho zdravia, svojej rodiny a bez nároku finančných prostriedkov. Tešíme sa na podujatia, ktoré budeme organizovať v roku 2022 v prospech našich zdravotne postihnutých členov, seniorov a zdravotne postihnuté deti.

Jozef Krivánek
predseda ZO SZTP v Oščadnici

OCENENIE ZA AKTÍVNE OBČIANSTVO A ĽUDSKOSŤ 2021

Rada mládeže Žilinského samosprávneho kraja každoročne udeľuje ocenenie za Aktívne občianstvo a ľudskosť. Cieľom ocenenia je zviditeľnenie hodnoty aktívneho občianstva, ľudského prístupu a hodnotných príkladov záujmu o skvalitnenie života v miestnej komunite.

Slávnostné udeľovanie ocenenia za Aktívne občianstvo a ľudskosť 2021 sa konalo v piatok, 11. marca 2022 o 16.30 hod. v spoločenskej sále penziónu Čierna pani v Martine.

V roku 2021 prišlo 30 nominácií, z ktorých hodnotiaci komisia vybrala 25 nominácií v 5 kategóriách. Medzi ocenenými bola i naša členka, podpredsedníčka Základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých a Základnej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska

v Oščadnici Terézia Hamacková, ktorá získala ocenenie v kategórii TOP ČIN ĽUDSKOSTI. Jej činy dodávajú ľuďom chuť žiť a byť stále aktívny. A to si u Terézii vážia členovia našich organizácií ZO SZTP a ZO JDS. Jej činy sú nákazlivé a následovania hodné. Ocenenie z rúk predsedníčky Žilinského samosprávneho kraja Ing. Eriky Jurinovej, Ing. Dariny Čiernikovej - riaditeľky Kancelárie projektového riadenia a Martina Štureka - predsedu

Rady mládeže, si Terezia Hamacková prevzala počas slávnostného večera.

„Časy neboli nikdy také zlé, aby v nich nemohol žiť dobrý človek.“

predseda ZO SZTP v Oščadnici
Jozef Krivánek

VYHODNOTENIE „SRDCE NA DLANI 2021“

Na slávnostnom oceňovaní, ktoré pri naša Žilinské dobrovoľnícke centrum v spolupráci so ŽSK, sa stretli ľudia z celého kraja, ktorých spája ochota pomáhať a angažovať sa. Odovzdávanie ocenení pre výnimočných dobrovoľníkov a dobrovoľníčky za rok 2021 bolo z dôvodu pretrvávajúcej pandémie presunuté z decembra 2021 na 23. marca 2022. Konečne

sme sa mohli stretnúť osobne. Spoločne sme tiež ukončili a zhodnotili aj „Rok dobrovoľníctva“, ktorého koordinátorom bola Sekcia mládeže ŽSK v spolupráci so Žilinským dobrovoľníckym centrom.

Krajské ocenenie „SRDCE NA DLANI 2021“ získala i naša dlhoročná členka

Základnej organizácii Slovenského zväzu telesne postihnutých v Oščadnici, pani Anička Kočí za dlhoročnú prácu v prospech zdravotne postihnutých a seniorov. Jej ústretovosť, dobré srdiečko, ktoré stále bije pre nás, nikdy nepovie NIE. Prácu v dobrovoľníctve vykonáva i na úkor svojho zdravia a rodiny... ĎAKUJEME.

Ďakujeme predsedníčke ŽSK Ing. Eriky Jurinovej, manažérke dobrovoľníctva Bc. Michaelae Ondrikovej, bratovi Braňovi Kožuchovi, Marcelovi Rypakovi - zo sekcie pre mládež a ďalším priateľom dobrovoľníctva.

„Som hrdá na organizácie a dobrovoľníkov, ktorí robia tento kraj a našu spoločnosť krajšou a zrelšou. Ďakujem dobrovoľníkom, ktorí sa dlhodobo angažujú v akejkoľvek dobrovoľníckej službe...“ - povedala v závere hodnotenia Ing. Erika Jurinová - predsedníčka ŽSK.

„DARUJ DOBRO
A DOBRO SA VÁM VRÁTI“

Jozef Krivánek
predseda ZO SZTP v Oščadnici

KOLESÁ, KOLIESKA...

Vynálezom kola sa zmenili dejiny ľudstva a znamenal veľký technický skok dopredu. O tom ale píše historici. Vývoj sa nezastavil podnes. Dnes patrí svet kolesu vo všetkých jeho podobách a stretávame sa s ním všade, vo všetkých jeho využitíach a dopravu nevynímajúc. Práve s ňou sa človek denne stretáva. Vlaky, autobusy, autá a bicykle, kolobežky, skety - poháňané motorom, elektrinou alebo ľudskou silou. A práve tie dvojkolesové nám začali robiť problémy.

Keď vyšli na cesty prvé autá, ich rýchlosť bola pomalá. Postupom času sa zaužívalo v doprave pravidlo, že auto, motorka, voz a bicykel patria na vozovku a chodec na chodník. Pravidlá boli rozdelené a dlho sa dodržiavali. Je pravdou, že nie všade boli chodníky, ale chodci využívali kraje cesty. A vodiči ich akceptovali. Platili pravidlá pre presun jednotlivca i skupiny.

Vývoj techniky však napreduje veľmi rýchlo. Počet aut na cestách nesmierne stúpol. Bezpečnosť pre cyklistov, hlavne na veľmi frekventovaných komunikáciách je ohrozená. Vodiči, niektorí, ich nechcú akceptovať a hlavne väčšina našich komunikácií nebola stavaná na také množstvo automobilov. A tu nastáva problém, ktorý znepríjemňuje pohyb po chodníkoch určeným pre peších, či už zdravým alebo postihnutým osobám (bez ohľadu na druh postihnutia), seniorom i mamičkám s kočíkom a malými deťmi.

Keďže vozovky sú preplnené autami, tvoria sa kolóny a pohyb je prerušovaný svetlami semaforov, začali cyklisti využívať chodníky, ktoré doteraz patrili výsostne chodcom. Problém je hlavne v mestách a ich centrách. Cyklista, ktorý vo väčšine prípadov, nerespektuje žiadne pravidlá, nijako nás neupozorní, aby sme uskočili bokom, nechcem sa dotknúť tých slušnejších, ktorí nás bezpečne obídu. Stalo sa už viackrát, že zatrhli kabeľ, zasiahli pedálom dieťa, ktoré spokojne kráčalo vedľa matky s kočíkom. I naši členovia mi hovoria o stretoch s cyklistami. Pani s dvoma barlami sa ocitla na zemi a nestihla sa ani „poďakovať“ tomu, kto jej bolestivý pád spôsobil. Poškodený kabát, poškrábaná ruka, noha.

V niektorých mestách sú vyznačené cyklotrasy na chodníkoch. Niekde na kraji, inde v strede. A keď sa na jar otvoria pri reštauráciách terasy, človeče prejdí cez cyklodráhu a...

Píšem i o konkrétnych miestach. V našom meste, ale videla som to aj inde, skončí cyklochodník v chodníku a nemá

pokračovanie. Cyklista teda potom pokračuje v jazde na chodníku plnom chodcov. A ty, pešiak, uхни sa kde chceš, ak máš kam. Pravidlo, že by mal zosadnúť z bicykla, 90% z nich nedodržiava.

Spríchodom jari a s pribúdajúcim počtom bicyklov, ale teraz už i elektrických kolobežiek a všetkých možných iných približovadiel, sa situácia ešte zhorší. Zvyk používať chodníky je už zakorenený tak, že ich cyklisti používajú, i keď je súbežne vozovka nie veľmi frekventovaná, napríklad na sídliskách. Je to problém vo väčšine miest, ale i dedín. Ťažko povedať, jazdi po ceste. Niekedy je táto veľmi nebezpečná. Riešením sú cyklodráhy, ktoré vytvorili pre nich veľmi dobré podmienky a ich kilometre rastú hlavne mimo miest alebo na ich okraji. Ale čo s mestami a ich centrami, kde sú chodníky a ulice úzke. Už počujem, ako niektorí z vás hovoria... ona ich posielala na tie nebezpečné cesty. Nie. Ale situáciu treba riešiť. Prečo by sa mal chodec cítiť ohrozený na chodníku, ktorý je určený pre neho.

Nepíšem o niečom len tak teoreticky. Zažila som situáciu, keď mamička s dvoma deťmi vedľa kočíka sa chcela „vyhnúť“ cyklistovi oproti nej a z druhej strany do dieťaťa narazil bicyklista zo zadu. Dieťa dostalo šok a mamička zostala v nemom

úžase stáť a obidvaja na kolesách zmizli v dave ľudí. Pomohli sme jej, ale dieťa zostalo vystrašené. Keď som sa jej asi po mesiaci spýtala, či upozornila na túto nehodu políciu, alebo niekoho kompetentného na mestskom úrade, nechápavo sa na mňa pozrela a... že načo. Dnes už sa človek neodreaguje ani v lesoparku a vlastne ani na chodníkoch v lese. „Pozor“, „Uhni“ a podobne počujeme každú chvíľu.

Musíme upozorňovať mestské a obecné úrady na takéto situácie a trvať na tom, aby sa hľadalo riešenie a vytvorili sa pravidlá vyhovujúce obidvom účastníkom pohybu po chodníkoch. Komisia pre odstraňovanie architektonických bariér, ktorá je pri ZO Žilina Vlčince sa na poslednom zasadnutí zaoberala touto otázkou. Konkrétne poukázala na miesta v meste, kde je situácia kritická. Problém som nadniesla i na Bezbariérovej komisii mesta Žilina. A budeme sa s ňou vážne zaoberať a hľadať východisko. Je na škodu veci, že tí, ktorí utrpeli nejakú ujmu, sú potichu a nadávajú a sťažujú sa iba tam, kde im nikto nepomôže.

Viem, že to nepôjde ľahko a zo dňa na deň. Ale je to vážny problém, ktorý treba naliehavo riešiť centrálné.

Marika Antalová

INTEGRÁCIA DEŤÍ S POSTIHNUTÍM V ŠKOLÁCH HLAVNÉHO PRÚDU

PÝTAM SA: EXISTUJE NAOZAJ JEDINÁ SPRÁVNA CESTA?

Pod roku 1989 sa do pozornosti spoločnosti dostalo školstvo a čelilo značnej kritike. Nebol to len obsah vzdelávania, ideologické zameranie, jednotná škola ale trňom v oku boli a sú aj učitelia.

V rámci humanizácie školstva vystúpila na povrch koncom 90. rokov aj otázka integrácie zdravotne znevýhodnených do škôl hlavného smeru t.j. do bežných škôl. Vstupom do EÚ sme integráciu a aj inklúziu prijali.

V roku 2009 som pracovala v SOU TPM Žilina (Stredné odborné učilište pre žiakov s telesným postihnutím).

Otázka integrácie sa rieši nielen u nás ale aj v Nemecku a v ostatných krajinách EÚ.

Otec nevidiaceho dievčatka - v Nemecku - stál pred dilemou, či nechať dcéru v bežnej škole alebo ju vrátiť späť do špeciálnej školy pre slabozrakých.

Problém riešili v odbornom časopise a chceli poznať môj názor. Napísala som vtedy:

Pozerám sa ďaleko do minulosti. Do čias môjho detstva.

Žila som v malom meste severozápadného Slovenska. Mali sme tam družstevnú opravovňu obuvi. Šuster bol hluchonemý. Nikomu to nevadilo. Chodili sme si tam dávať opravovať topánky preto, že robil dobre a rýchlo. Stretávala som ho aj mimo pracovného času. Kupoval si v trafike tikety na Športku, chodieval do kina. Býval u svojich príbuzných a hovorili o ňom, že má dosť peňazí. Ľudia sa s ním dokázali porozprávať - nik od neho nebočil.

Poznala som aj iného - brašnára. Chodil o barľach - mal ochrnutú jednu nohu ale ruky zdravé a intelekt v norme. Chvilu bol zamestnaný. Potom dostal invalidný dôchodok - stačil na to, aby mohol slušne vyžiť. Sestra sa oň starala tak „svedomite“, že postupne už ani nestával na priedomí, stratil kontakt s ľuďmi, stučnel, takmer stále ležal v posteli. V pomerne mladom veku zomrel - rakovina hrubého čreva.

Ktorý z nich bol integrovaný?

Integrované vyučovanie - v našich podmienkach - chápem skôr ako

preťahovanie medových motúzov rodičom pod nos.

Prečo by vaše dieťa muselo chodiť do bežnej školy? Áno! Má právo... Škola musí...

Ibaže je málo bežných škôl, ktoré na toto majú vytvorené podmienky - priestorové, materiálne a už vôbec nie personálne. Chýbajú učitelia, asistenti, odborní zamestnanci - a platí to aj v roku 2022.

Aký význam má vzdelávanie postihnutých, ak nie sú vytvorené podmienky?

Opýtal sa niekto vás, postihnutých, na názor na špeciálne školy a integráciu?

Je potrebné propagovať integráciu a inklúziu za každú cenu?

Ak by písal tento článok otec dieťaťa s postihnutím a z pohľadu rodiča, ktorý chce, aby ono nepretrpelo čas v škole, ale aby sa tam niečo naučilo a aby sa rozvíjala jeho osobnosť, určite by obsah článku bol podobný.

Asi by malo platiť, že účel svätí prosťriedky.

Mgr. Daniela Durajová
ZO SZTP Rajec

ČLENOVIA ZO SZTP PARTIZÁNSKA ĽUPČA BILANCOVALI ROK 2021

Predseda Július Sokol privítal prítomných a hostí: predsedu LKPS v Partizánskej Ľupči Ing. Štefana Banerta, podpredsedníčku LKPS Katarínu Bellovú, Mgr. Pavla Murtína za ZO SZPB, Ing. Lubomíra Rybáka za Jednotu COOP. Starosta sa ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. Predniesol program, ktorý bol jednomyselne schválený. Prítomní si účtili minútou ticha zosnulých členov.

V úvode vystúpili žiaci zo ZŠ s MŠ Partizánska Ľupča, ktorí si pripravili program pod vedením p. učiteľky Mgr. Haličkovej, prítomný bol aj riaditeľ ZŠ s MŠ Mgr. Hošala. V oficiálnej časti boli prednesené: Správa o činnosti, Správa o hospodárení a Správa kontrolnej komisie. Schválené boli Plán práce na rok 2022 a Rozpočet na rok 2022. V diskusii vystúpil predseda LKPS, ktorý poďakoval Rade a celej ZO SZTP za činnosť v roku 2021 a prisľúbil finančnú resp. materiálnu pomoc aj naďalej.

Ďalej rokovanie VČS pozdravil predseda ZO SZPB Mgr. Pavol Murtín. Predseda Július Sokol vo svojom diskusnom príspevku pripomenul, že činnosť organizácie je úzko prepojená so ZO JDS, nakoľko 90% členov je organizovaných v oboch organizáciách. Skonštatoval, že aj napriek neľahkej situácii spôsobenej pandémiou Covid 19 a následne prijatými opatreniami, sa Rade ZO SZTP podarilo zabezpečiť v roku 2021 v zmysle Plánu práce akcie pre svojich členov. Uskutočnili sa: Zasadnutia

Rady ZO SZTP pravidelne 1. pondelok v mesiaci, mimo obdobia, keď boli v účinnosti opatrenia. VČS sa uskutočnila, bola spojená s posedením pri guláši v areáli OFK. Pán Sokol sa zúčastnil športových hier ZO SZTP v Liptovskom Hrádku, ŠH a VČS ZO SZTP L. Mikuláš pri Chate Spojár v Žiari, ďalej celoslovenskej výstavy fotografií "Svet ako ho vidíme my" v Dome kultúry Čadca, kde prezentoval svoje fotografie, za ktoré dostal diplom. Členovia sa zúčastnili spomienky na 77. výročie SNP, kladenia vencov v obci a regionálnych oslavách na Podbanskom. Organizovaná bola pedikúra, uskutočnili sme poznávací výlet na Oravu spojený s plavbou loďou po Oravskej priehrade, prehliadku Oravského zámku, prehliadku múzea Oravskej dediny v Zubercoch spolu so ZO JDS. Predseda sa zúčastnil v septembri 2021 na Zjazde SZTP v Horkovciach, kde bol zvolený do Republikovej kontrolnej komisie za kraj Žilina. Predseda pravidelne propagoval činnosť našej ZO SZTP príspevkami v časopise TP+TP ako aj v obecných novinách Ľupčasopis.

Predseda ZO SZTP Partizánska Ľupča vykonáva okrem iného aj funkciu predsedu OR SZTP v Liptovskom Mikuláši a je aj členom KR SZTP v Žiline.

Na VČS predseda odovzdal dlhoročným členkám a funkcionárkam SZTP, menovite Ing. Milade Ondrejčkovej, Anne Sokolovej, Margite Gregorovej ocenenia - zlaté medaily SZTP, ktoré im udelila RR

SZTP za dlhoročnú prácu v prospech hendikepovaných občanov. Záverom sa predseda poďakoval za prácu členom Rady, Obecnému úradu Partizánska Ľupča na čele so starostom Bc. Ladislavom Balážecom, s pracovníčkami Ocu p. Marike Adamčiakovej za priestory, ktoré nám pripravovala po celý rok, Miroslavovi Hladišovi s pracovníkmi za technické zabezpečenie priestorov na akciu VČS ako aj aktívnym členom, ktorí nám pomáhali pri akciách a za dotáciu na činnosť. Ďalej Lesnému komposesorátu PS v Partizánskej Ľupči za finančnú podporu. Poďakovať sa treba aj predsedovi ZO SZPB Mgr. Pavlovi Murtínovi, Výboru ZO JDS za spoluprácu, za metodickú pomoc predsedníčke RR SZTP Ing. Monike Vráblovej, riaditeľke Mgr. Oľge Bohuslavovej.

Návrh na uznesenie predniesla Mgr. Zlatica Chalupková, ktorý bol jednomyselne prijatý. Po skončení oficiálnej časti si prítomní pripomenuli sviatok žien. Predseda Július Sokol predniesol báseň s tematikou MDŽ. Báseň a 2 krásne piesne predniesol predseda Okresnej organizácie a Krajskej organizácie JDS Dr. Michal Kotian, ktorý bol prítomný na VČS. Každá členka dostala na znak úcty ružičku. Na záver bola podaná večera, koláčiky a káva.

Július Sokol
predseda ZO a OC SZTP Liptovský Mikuláš

Z PERA KC SZTP BRATISLAVA

Tak nám to vyšlo. Konečne sa pandemická situácia ako tak ustálila, resp. kritéria nám ako tak dovolili v tom, že sme sa mohli stretnúť. Stretnutie resp. prvé zasadnutie KC SZTP bolo v širšom kruhu

v priestoroch RC SZTP. Zaujímavé bolo stretnutie, nakoľko sme sa s poniektorými členmi veru ani nepoznali. Veru zaujímavé boli informácie od každej organizácie pri predstavovaní sa, kde zodpovedný štatutár v krátkosti zhrnul určité informácie o svojej organizácii...

Zasadnutie prebiehalo podľa plánovaného programu. Verím, že sa každý cítil dobre.

KC SZTP Zdena Kmetová

VÝROČNÁ ČLENSKÁ SCHÔDZA ZO SZTP 15. 3. 2022 V IVANKE PRI DUNAJI

Predseda ZO SZTP pani Jarmila Rajtáková srdečne privítala všetkých zúčastnených členov na VČS ZO SZTP, ktorá sa konala 15.03.2022 v Matičnom dome v Ivanke pri Dunaji. Taktiež srdečne privítala aj pozvaných hostí: predsedníčku KR SZTP pani Zdenku Kmetovú, za OR SZTP pani Anku Farkašovú a pána starostu obce Ivanka pri Dunaji Ing. Vladimíra Letenaya, ktorí sa tiež zapojili do diskusie. Minútou ticha si zúčastnení uctili všetkých členov, ktorí počas pandémie odišli na večný odpočinok.

Hlavným bodom VČS boli voľby kontrolnej komisie a zloženia Rady ZO SZTP. Tieto voľby sa mali konať už v roku 2020, ale z dôvodu výskytu a nebezpečného šírenia pandémie Covid-19 sa stále presúvali. Teraz po uvoľnení opatrení sa nám to podarilo zrealizovať. Zmena bola v zložení kontrolnej komisie, pani Oľgu Donauerovú (zo zdravotných dôvodov) nahradila pani Adriana Chalányiová. Aj v zložení Rady ZO SZTP bola zmena, podpredsedníčku pani Antóniu Popluhárovú /tiež zo zdravotných dôvodov/ nahradila pani Gabriela Šticová. Obom odstupujúcim dádam patrí úprimné poďakovanie za obetavú prácu a zveľadovanie našej organizácie.

Pani Antónia Popluhárová bola za aktívnu činnosť v roku 2021 ocenená

plaketou pri oslavách 30. výročia založenia SZTP. Na VČS bola ocenená striebornou medailou aj naša hospodárka p. Mária Srnková a 10 členiek Rady - Ďakovným listom za obetavú a ľudskú prácu. Môžem skonštatovať, že program VČS prebiehal podľa odsúhlaseného plánu. Kontrolná komisia a Rada ZO SZTP Ivanka pri Dunaji bola zvolená jednohlasne.

Tento rok 2022 je pre našu organizáciu SZTP v Ivanke pri Dunaji výnimočný a jubilejný. Predstavte si, krásnych 30 rokov sme tu pre svojich členov a samozrejme oni pre nás. Znalosti založenia tejto organizácie siahajú do roku 1992. Vo funkcii predsedu ZO SZTP Ivanka pri Du-

30. ročnej dobe sa organizácia rozvíjala nielen do počtu členov ale aj realizáciou rôznych kultúrnych, ozdravných aj rekreačných aktivít. Veľa pekných zážitkov a spomienok mnohým utkvelo v pamäti. Želáme si spoločne, aby sme sa v zdraví a vzájomnom porozumení mohli ešte dlhé roky stretávať a zažívať veľa pekných chvíľ.

Prijemné posedenie a dobrú náladu na VČS spestril spevokol Dunájek.

Jarmila Rajtáková
predsedníčka ZO SZTP
Ivanke pri Dunaji

ZO Č. 064 SZTP ŠENKVICE

Po dlhom čase sme sa opäť zišli v príjemných priestoroch hasičskej zbrojnice.

Zakázané boli akékoľvek akcie z dôvodu pandémie vírusu - Covid. Až sa to ťažko vyslovuje nie to ešte že píše... ale...

Tak konečne sme sa zišli. Sme malá organizácia ale o to sme mali väčšiu radosť zo stretnutia.

Pospomínali sme, s malým programom na spestrenie, potešili sme s malým darčekom i jubilantov. Verím, že tento začiatok nášho stretnutia, ktoré sa konalo 8. 3., kedy je deň MDŽ, nám už prinesie viac možností na stretávanie sa. Členovia našej ZO sa zúčastňujú aj akcií, ktoré poriadia obec.

Tešíme sa na ďalšie stretnutie či nejakú akciu

ZO č. 064 SZTP Šenkvice
Katarína Krištofiková

ČINNOSŤ ČLENOV SZTP ZO Č. 20 TRNAVA

Už druhý rok z dôvodu pandémie COVID-19 je naša činnosť obmedzená. Počas uvoľnenia opatrení v letných mesiacoch využívame možnosť zúčastniť sa liečebných pobytov, najmä pobyt v Hokovciach, kde chodievame každý rok. Vyhovuje nám bezbariérovosť hotela, liečebné procedúry, kúpanie v bazéne, prechádzky v parku a hlavne priateľská atmosféra.

Nezrealizovaní sme športové hry, súťaž v boulingu a pod. Napriek tomu naša činnosť - aj keď je obmedzená, nezanikla. Naše členky aj v domácom prostredí vyrábajú rôzne výrobky, rôznymi technikami, ako sú napr. kytice, korunky, čelenky,

ponožky, kvety zo suchého lístia a pod. Ďalej sú to bytové dekorácie. Ide o členky pp. Kočišová, Holásková, Tonka Idunková, Zuzka Idunková, Mirka Učňová, Gabika Hrašňová, ktoré pred pandemiou sa stretávali na zväze a svoje vedomosti odovzdávali aj ďalším členkám, ktoré sa o dané techniky prejavili záujem. Naša členka Zuzka Idunková maľuje aj počas pandémie a pripravuje sa na celoslovenskú výstavu „Svet, ako ho vidíme my“, ktorú každoročne organizuje SZTP RC Bratislava.

Ešte jedna technika sa udomácnila v našej základnej

organizácii a to zdobenie medovníkov, ktoré vyrába Mirka Učňová a používa na ich zdobenie rôzne techniky.

Niektoré práce našich členiek sme mohli vidieť už viackrát v rámci sprievodnej akcie Kremnickej barličky v Kremnici. Všetkým želáme veľa pohody v ich tvorbe. Nech sa darí! Ďakujeme!

Iveta Szabová
SZTP ZO č. 20 Trnava

BLAHOŽELÁME

JUBILANTI

Ži ako chceš!

Pevné zdravie maj!

Narodeniny osláv tak, ako sa slávia.

Popíjaj víno, pesničku si zaspievaj,
s veselou náladou na svet sa pozeraj.

70 rokov

Ing. Alžbeta Lengyelová -
podpredsedníčka Krajského
centra SZTP Banksá Bystrica
so sídlom vo Zvolene

Zdenka Kmeťová -
predsedníčka Krajského centra
SZTP Bratislava a predsedníčka
Okresného centra SZTP
Bratislava Petržalka

60 rokov

Mária Vargová -
podpredsedníčka Krajského
centra SZTP Košice

Oslávencom srdečne blahoželáme!
Redakčná rada TP+TP

SPOMÍNAME

S hlbokým zármutkom oznamujeme našim členom, že dňa 12. 1. 2022 vo veku 71 rokov, nás po dlhej a ťažkej chorobe navždy opustil spoluzakladateľ

a bývalý predseda Základnej organizácie SZTP Gemerská Poloma a predseda Okresného centra SZTP v Rožňave, pán **Bohumil Brežňan**.

Češť jeho pamiatke!

*Mamička moja najdrahšia, ešte je to len malá chvíľka,
čo si nás navždy opustila
a odišla si do nebička a už tak veľmi mi chýbaš...*

Tak začínala rozlúčka dcéry Ali s mamičkou a babičkou, pani **Emíliou Gregorovou**, ktorá zomrela 22. 1. 2022 po dlhšej chorobe vo veku nedožitých 62 rokov.

Milka, ako sme ju všetci v našej ZO č. 34 SZTP Košice volali, bola dlhoročnou členkou, robila účtovníctvo, dva roky bola predsedníčkou ZO a aj potom, ako členka výboru, pomáhala organizovať akcie a schôdze organizácie.

Odpočívaj v pokoji!

Papcunová Jolana, predsedníčka ZO SZTP č. 34 Košice
a členovia ZO SZTP č. 34

S hlbokým zármutkom oznamujeme, že dňa 31. 3. 2022, vo veku 65 rokov, nás navždy opustil náš kamarát - vodič, člen Rady Základnej organizácie SZTP Dunajská Streda, pán **Elek Ladislav**.

Lúčime sa s Tebou, ostaneš v našich srdciach.

Rada ZO a OC SZTP Dunajská Streda

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy 2022. március 31-én, 65 éves korában elhagyott minket kedves kerekesszékes barátunk, a Mozgáskorlátozottak dunaszerdahelyi Alapszervezetének elnökségi tagja, **Elek László**. Búcsúzunk tőled, emléked szívében örökké élni fog. Mozgáskorlátozottak Szlovákiai Szövetsége, a Dunaszerdahelyi Alapszervezetének és a járási központjának tanácsa.

		3	8			7	
7	1			5		9	3
					6	2	
9			1			4	8
	6		5	3			2
					2		
			7			6	8
8	3					1	
							4

				7	2		4	
9	5				8		1	
					5		3	2
	2	3	6			7		
		8			3			
						8	9	
		6						
4	1	7						
							2	

Tajnička z 4/2021: Bojovník sa nevzdáva toho, čo miluje, nachádza lásku v tom, čo robí. - Dan Millman

Štvrťročník TP+TP (telesne postihnutí + tolerancia, pomoc), vychádza pre SR v závere každého štvrťroka, č. 1/2022 vychádza 22.4.2022. / Vydáva Slovenský zväz telesne postihnutých (SZTP). / Sídlo vydavateľa a redakcie: SZTP, Ševčenkova 19, 851 01 Bratislava, IČO: 12664979, tel./fax: 02/6381 4469. / Časopis vychádza s podporou MPSVaR SR. / Redakčná rada: Mgr. Olga Bohuslavová, Ing. Alica Suchá, Mária Antalová, Iveta Szabová a Pavol Mrákava. / Šéfredaktor: Ing. Monika Vrábľová / Grafická príprava: Knihtlač Gerthofer, Tlač: Knihtlač Gerthofer / Reg. číslo: EV 583/08, bezplatne rozširuje SZTP, ISSN 1336-0728 / Použité obrázky: Archív redakcie a autorov, Pixabay, Pexels, Adobe Stock.

**TRADÍCIA
OD 1993**

ZDVÍHACIE ZARIADENIA

a ÚPRAVY ÁUT PRE ZŤP

- ✓ Riešenia pre všetky typy architektonických bariér
- ✓ Plošiny, výtahy, schodolezy, zdviháky
- ✓ Bezplatné právne poradenstvo
- ✓ Bezplatný návrh a konzultácia u klienta
- ✓ Záručný a pozáručný servis

 Víťaz ocenenia
 Via Bona Slovakia 2020
 za zodpovedné podnikanie
 a firemnú filantropiu

Schodisková plošina
Stoličkový výtah
Zvislá plošina
Úpravy automobilov

ARES spol. s r.o.
 Elektrárnská 12091 • 831 04 Bratislava
ares@ares.sk • www.ares.sk

Bezplatné tel. číslo: **0800 150 339**
 Sledujte nás aj na Facebooku
[@ares.bratislava](https://www.facebook.com/ares.bratislava)

**Možnosť získať príspevok
 98 % z ceny
 zariadenia**